

B E S Z Á M O L Ó

A Baranya megyei Fogyasztóvédelmi Egyesület (BAFE) 2017. évi tevékenységéről.

Az Egyesület 2016. évben alakult és a Pécsi Törvényszék 3586 számon vette nyilvántartásba.

2017. évben az egyesület munkájának meghatározó része volt az egyesület elnöksége által összeállított és kidolgozott „Vásárolj okosan, tudatosan!” program, mely a tudatos fogyasztóvá válás elősegítését tűzte célul a fiatal korosztály körében.

A 2017-2018. oktatási évre tervezett program megvalósítását az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, Nemzeti Együttműködési alap által kiírt pályázaton való megfelelés és az elnyert anyagi támogatás biztosította.

Előkészítő munkánk során a középfokú tanintézetek vezetőihez fordultunk és támogatásukat kértük a projekt megvalósításához. Az együttműködésnek köszönhetően Baranya megye tíz középfokú tanintézetének, 20 osztályában tartottunk tájékoztató foglalkozást osztályfőnöki óra keretében, közel 600 fő tanuló részvételével. Az előadások alkalmával a fogyasztói jogokról, a biztonságos vásárlás folyamatáról, az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos tudnivalókról tájékoztattuk a megjelenteket. Az előadást gyakorlatias kérdések és az azokra adott válaszok egészítették ki többek között arról, hogy mi jellemzi a tudatos vásárlót, és mi a teendő, ha például hibás terméket vásárolnak.

Az előadásokra Pécsen, Mohácson, Sellyén és Szentlőrincen került sor.

A „Vásárolj okosan, tudatosan!” előadássorozat 2018. évben is folytatódik, mely 2018. márciusában vetélkedővel zárul, ahol a fiatalok összemérhetik ismereteiket a fenti témákban.

A BAFE tevékenysége folytán részt vállal a fogyasztóvédelemről rendelkező 1997. évi CLV. törvény 44.§-a alapján a helyi önkormányzatoknak előírt feladatokból.

Nagyon fontos feladatnak tekintjük a tudatos, fogyasztói magatartáshoz való hozzájárulást. E cél elérését a későbbiek során külön is kiemeljük a beszámolóban.

A fogyasztóvédelmi irodánkban (7621 Pécs, Apáca u. 15. fsz. 7.) a hozzánk fordulóknak segítséget nyújtunk a panaszok elintézéséhez, a hatályos jogszabály ismertetésén keresztül, beadvány, panaszlevél megírását is elvégezzük a fogyasztók nagy meglepedésére.

A fogyasztóvédelmi irodánkhoz a megkeresések leggyakrabban telefonon keresztül érkeznek, de egyre több megkeresést kapunk e-mailben is a bafepecs@gmail.com címünkre. A személyes megkeresések elsődleges célja, hogy a fogyasztónál lévő iratokban, dokumentumokban foglaltak részletes ismerete birtokában tud a tanácsadó megfelelő felvilágosítással szolgálni.

Felvilágosító, tájékoztató munkánkat segíti a 2017. évben elindított WEB lapunk, melynek címe: www.bafe.hu. A WEB lapon keresztül is kapcsolatot tudnak tartani az egyesülettel a fogyasztók. Az oldalon megtalálhatók a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos legfontosabb jogszabályok, tájékoztatók az egyesület munkájáról, valamint, gyakran felmerülő fogyasztói kérdésekre is választ kapnak a látogatók.

Tipikus panaszügyek 2017. évben:

A **jótállás és szavatosság** körébe tartozó panaszok körében érkezik egyesületünkhöz a legtöbb megkeresés. Jellemzően a lábbelikkal és ruházati cikkekkel kapcsolatos hibák esetében nem a két év szavatossági időt veszik figyelembe, mely szerint az eladónak az első 6 hónapban van kötelezettsége arra, hogy minőségi hiba eredetét megállapítsa, míg az ezt követő 18 hónapban a vevők feladata, annak bizonyítása, hogy a termék már eredetileg is hibás volt és ezen bizonyítás költsége teljes egészében a fogyasztót terheli.

Gyakran látjuk, hogy minőségi kifogás alkalmával az üzletben a kötelezően előírt **jegyzőkönyvet** nem, vagy nem helyesen kitöltve veszik fel és ezzel a fogyasztót hátrány érheti. Pl. ha ugyanazon terméknél többször fordul elő minőségi hiba, és ezáltal gyártási hibára lehet következtetni, melyhez a felvett jegyzőkönyvek adnak alapot. Egyébként, ez esetben minden alkalommal jelzéssel éltünk a fogyasztóvédelmi hatóság felé, mivel a jegyzőkönyv felvételének elmulasztása fogyasztóvédelmi eljárást vonhat maga után.

A fogyasztók nincsenek tisztában azzal, hogy a jelentkező **hiba** esetén nem kérhetik azonnal a vételár visszatérítését. Nem hajlandók elfogadni, hogy a jogszabály rendelkezése szerint, ha a hiba elhárítása javítással megoldható, akkor azt el kell fogadni. Tanácsunk, hogy ismételt hiba esetén cserét kérjen a fogyasztó, további hiba esetén pedig forduljanak a békéltető testülethez.

Ismét kiemeljük, hogy kötelező jótállás csak a jogszabályban meghatározott termékekre vonatkozik.

A kötelező jótállási idő egy év, ettől eltérni csak a fogyasztó javára lehet.

Itt a legtöbb gond az **elhúzóódó javítás** miatt keletkezik. A hatályos jogszabály konkrét javítási időt nem határoz meg, csupán „törekedni kell” 15 nap alatti javítási határidőre. A javításhoz számos esetben külföldről rendelt alkatrészt használnak fel, így ebben az esetben indokolt lehet a javítás elhúzóódása. A 15 napos javítási határidő eltelte után, ha úgy véli a fogyasztó, hogy indokolatlanul húzódik a javítás, írásban felszólíthatja a kereskedőt (szervízt) a javításnak a fogyasztó által megadott határidőn belüli elvégzésére. Hívja fel a figyelmét arra, hogy amennyiben a javítás ezen határidőn belül nem készül el, kérheti a termék cseréjét.

Több panaszos kifogásolta, hogy az **interneten keresztül rendelt termék** nem volt azonos a weboldalon láthatóval. Volt olyan panasz is, hogy sérülten érkezett meg a megrendelt termék, a reklamációt elfogadták, de a visszaszállítás költségét a fogyasztóval térítették meg. További panaszok arra irányultak, hogy a 14 napos elállási jogával nem tudott élni a fogyasztó, mivel webáruház megadott címeire küldött értesítést nem vették át, az elektronikus levelekre sem válaszoltak. Ezekben az esetekben hatósági eljárást indíthat a fogyasztó, mivel a webáruház nem a vonatkozó jogszabálynak megfelelően működik.

A panaszok között jelentős számot képviseltek a **kommunális hulladékszállítás számlázásával** kapcsolatban jelentkező észrevételek.

Gyakori probléma, hogy a fogyasztók olyan vállalkozást bíznak meg a munkák elvégzésére, akik **nem adnak számlát, vagy nem is vállalkozás keretében működnek**. Mivel az elvégzett munkával kapcsolatban a minőségi kifogás csak számla megléte esetén érvényesíthető és csak a vállalkozóval szemben. Ha valaki magánszemélyként végezte a munkát, vele szemben nem lehet fogyasztóvédelmi eljárást indítani, csak polgári peres eljárás marad a fogyasztó számára.

Több esetben jelezték a fogyasztók, hogy az akciós termékből az akció kezdő napján az üzlet nyitáskor nem tudtak vásárolni. Minden alkalommal kértük, hogy reklámot hirdető újságot mutassák meg, mert az apró betűsrész ismeretében tudunk lépést tenni. Ha több megyében is jelen van az áruház, akkor GVH helyi tanácsadó irodájához irányítottuk a panaszost.

Használt autó vásárlás kapcsán szinte minden esetben azt tapasztaltuk, hogy elmaradt a „állapotfelmérő lap” kitöltése, és igen rövid használat során derült ki, hogy komoly műszaki hibája volt az autónak. A használt autókra is van 12 hónap szavatosság. További komoly gondot jelent a használt autó vásárlása magánszemélytől, mert ilyen esetben a szerződésben foglaltak az irányadó, a fogyasztó csak polgári peres úton tudja az igényeit érvényesíteni az eladóval szemben!

Társasházban élő fogyasztók több esetben tettek panaszt a következő ügyben:

A lakásban hitelesített **vízmérő** van és az elfogyasztott vizet az óráállás szerint fizetik. Ezen felül minden évben még pluszdíjat is kell fizetni, aminek okát nem tudják. A vonatkozó törvény szerint a vízszolgáltatás számlázási alapja a bekötési vízmérő, tehát a társasházban elfogyasztott vizet egy összegben számlázza ki a szolgáltató. A lakásokban felszerelt órák költségmegosztók, tehát nem olyan mérés pontosságúak, mint a bekötési vízóra. A társasház közgyűlése dönt a többlet költség felosztásáról.

2017. évben is sok panasz érkezett a korábban megvásárolt **üdülési joggal** kapcsolatban, mivel a fogyasztó az üdülési jogát szeretne volna tovább értékesíteni, ezzel kapcsolatban azonban megtévesztő és tisztességtelen helyzetet teremtett az üdülési jog értékesítője. Ez esetben is csak az aláírt szerződésben rögzítettek szerint lehet eljárni, és ha jogszabálysértés áll fenn, akkor közjegyzői fizetési meghagyásos, vagy bírósági eljárás kezdeményezésére van lehetősége a fogyasztóknak.

Továbbra is számos esetben panaszolták, hogy a fogyasztói jóhiszemőséget kihasználva hirdetik a **tűzifa** házhoz szállítást. A legtöbb esetben a megrendelt és a leszállított fa mennyisége kevesebb volt, minősége sem az volt, mint amit kifizettek. Utólagosan sem mennyiségi, sem minőségi reklamációt nem fogadtak el az eladók. Ebben a témában a megyei napilapban számos cikk is megjelent 2017. évben, melyben a hatósági véleményeket is közzölték.

A **mobiltelefon és kábeltévé** panaszok is jelentős számban érkeztek irodánkba, melyben az előfizetői szerződés hűségidőre vonatkozó rendelkezéseit érintették. A vonatkozó törvény szigorította a rendelkezéseket az alkalmazható hűségidővel kapcsolatban (Eht.) Valamint a csatornakiosztás megváltoztatásának lehetőségét is korlátozta a jogszabály 2017. évben.

Még mindig megállapítható, hogy a fogyasztók szerződéskötéskor annak elolvasása nélkül írják alá a szerződést. Általában elfogadják a szóban elhangzottakat és csak utólag veszik észre, hogy az általános szerződési feltételekben más van rögzítve, mint ami szóban elhangzott. Ez esetben csak akkor tudunk segíteni a fogyasztóknak, ha valamilyen törvénysértést találunk.

Fontos rendelkezése a fogyasztóvédelmi törvénynek, hogy minden írásban beadott fogyasztói **reklamációt** a szolgáltatónak 30 napon belül kell megválaszolni, viszont a közszolgáltatási tevékenységet végző vállalkozásnak a panaszra 15 napon belül kell írásos választ adnia.

A megye több önkormányzatával szoros kapcsolatot alakítottunk ki. Így lehetőségünk volt arra, hogy előzetesen véleményezzük azon képviselő-testületi előterjesztéseket melyek pl. helyi díjtételek, a temetődíjakról, parkolási díjakról, vásári-piaci díjak módosításáról szóltak. Esetenként bizottsági üléseken is részt vettünk.

Továbbra is felajánljuk, hogy bármely baranyai településre elmegyünk, az előre egyeztetett időben és az igény szerinti témában előadás tartunk. Több témában irtunk tájékoztató levelet és küldtük meg az Önkormányzatoknak, melyben felhívtuk a figyelmet a fogyasztói jogokra.

A sajtóval változatlanul jó kapcsolatot ápolunk. A nálunk jelentkező panaszok alapján több olyan cikk jelent meg, mely figyelemfelkeltő volt egy-egy témában. Több esetben a sajtó kért tőlünk információt, melyet közzé is tettek. A jó kapcsolatot a jövőben is szeretnénk fenntartani és ezen keresztül is széles rétegű tájékoztatást adni.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Műszaki Engedélyezési, Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály, Fogyasztóvédelmi Osztályával több éve működő szoros kapcsolattartás a jellemző. Több esetben éltünk jelzéssel, amikor a vállalkozás nem az érvényes jogszabály alapján járt el a fogyasztóval szemben.

A Baranya Megyei Békéltető Testület munkájában is részt veszünk az által is, hogy a civil oldalt képviselő 12 fő közül 8 főt egyesületünk tagjai képviselnek és akik közül egyiküket elnökhelyettesé választották. A hozzánk forduló fogyasztóknak egyes esetekben segítséget nyújtunk a békéltető testületi beadvány elkészítéséhez.

A Békéltető Testületnél csak akkor lehet eljárást indítani, ha a fogyasztó a panasz orvoslását már írásban kérte, de elutasították azt, illetve nem kapott választ.

Mohács város lakosságának, mint fogyasztóknak - **Mohács Város Önkormányzatának** támogatásával - az egyesület tagja, **Millich Györgyné heti egy alkalommal** tanácsadást tart a Mohácsi Járási Hivatalban. Munkája során segítséget nyújt a kereskedelem és szolgáltatás területén jelentkező vitás ügyek intézésében. A végzett munkáról kölcsönösen tájékoztatjuk egymást. 2017. évben 120 esetben történt segítségnyújtás.

A 2017 évi végzett munkánkat összegezve: 500 fogyasztóknak nyújtottunk segítséget a panaszuk megoldásában. A beszámolási időszakban eredményként értékeljük, hogy a megye több városból, településről kértek segítséget.

A 2018. és az utáni években az egyesületi munkánk elengedhetetlen feltétele az önkormányzatok által nyújtott támogatás, melyet csak a működési költség fedezésére fordítunk, ezért kérjük, hogy a képviselő testület a jövőben is támogassa fenti törekvéseinket.

Kelt: Pécs, 2018. március 6.

Baranya megyei Fogyasztóvédelmi Egyesület
Elnöksége